

Рођење опере

Појаву опере у доба барока нагостили су многи стваралачки процеси у претходним епохама. Прва изведена опера била је *Дафне*, коју је компоновао италијански композитор Јакопо Пери, 1597. године. Заснована је на **монодији**, која подразумева доминацију једног гласа, односно једне деонице над осталима које служе као пратња.

Теме барокних опера биле су из митологије, јер је властела феудалног двора волела да на сцени виђа античке јунаке. Либрета су настајала на основу спектакуларних прича о јунацима. Већ у првим делима тог жанра главним ликовима додељиване су виртуозне арије. Због озбиљног садржаја такве опере звале су се **опера серија** (*opera seria*), што у преводу с италијанског језика значи *озбиљна опера*. Са озбиљним садржајима, у опери се јављају и први комични елементи, који ће своје право место наћи у развоју **комичне опере** (*opera buffa*).

Развија се и **белканто**, стил лепог певања, карактеристичан за италијанску оперу. Проширује се оркестар, који до посебног изражаја долази у увертирама којима опере почињу.

Јакопо Пери

Подсети се

хомофонија – техника компоновања код које је један глас водећи, а остали су улози пратње.

полифонија – техника компоновања код које је свака деоница самостална. Све деонице заједно стварају складну целину у којој ни једна мелодија не доминира над другом.

БИОГРАФИЈА

Клаудио Монтеверди (1567–1643) сврстава се у ред оних којима припада посебно место у развоју опере. Био је композитор и диригент, а подједнако је био успешан и на другим пољима. Написао је девет књига мадригала, чији је стил нагостио појаву опере.

Најзначајније Монтевердијеве опере су *Орфеј*, *Аријадна* и *Крунисање Појеје*. Тај аутор посебно је значајан због тога што је користио нове инструменте у оркестру. Утицај његовог стила препознатљив је и у делима оперских стваралаца који су компоновали у другим земљама.

Упознајмо композиторе кроз њихова дела

Клаудио Монтеверди: *Аријадна*, „Аријаднина тужбалица“ (*Lasciate mi morire*)
(*Пустишите ме да умрем*)

Према сачуваним подацима, Монтеверди је написао 18 опера, али се сматра да их је било знатно више. Једна од опера чија је партитура изгубљена јесте и *Аријадна*, компонована 1608. године. Једини фрагмент који је до сада сачуван јесте „Аријаднина тужбалица“, и то захваљујући чиницима што је композитор, на основу те арије, направио петогласни мадригал, који се често изводи.

Сазнај више

Међу представницима барокне опере посебно место припада француском композитору **Жану Батисту Лилију** (1632–1687) и енглеском композитору **Хенрију Перслу** (1659–1695). Оба ствараоца сматрају се творцима националних опера у својим земљама.

Жан Батист Лили

Хенри Персл

За овај час поновићемо поглавље које се односи на Оперу у Бароку.

Ваш задатак је да у свесци извучете основне особине опере у Бароку користећи текст приказан у уџбенику на страни 74.

Такође, користећи информације са интернета треба да се упознате са музиком Жана Батиста Лилија и Хенрија Персла. **О једном од ова два композиција треба да напишете биографију у свесци или у word документу.**

Обавезно да у оквиру биографије постоје композиције које представљају композитора.